

Platba kartou se vyplatí i malým firmám

Otázka bezhotovostních plateb v menších obchodech opět rezonuje napříč celou republikou. Číslo mluví jasně: obliba placení kartou roste a s ní také průměrný výdělek malých a středních podniků. Zavádění terminálů podporuje také platforma **Česko platí kartou**, která kromě finančního profitu zdůrazňuje i bezpečnostní a organizační výhody.

Možnost platby kartou za nákup či službu je již pro většinu Čechů samozřejmostí, přičemž podle průzkumu více než polovina Čechů platí v obchodech pouze kartou. Trend bezhotovostních plateb se už dávno netýká pouze velkoprodávčů, naopak jejich obliba stoupá také u malých a středních podniků (SMB), které tvoří 99 % všech společností v EU.

Zákazníci si už navykli na pohodlné platby kartou na denní bázi, často tak u sebe nemají hotovost ani při nákupech v menších obchodech a automaticky očekávají možnost zaplatit bezhotovostně. Kromě toho se navíc ukázalo, že mají tendenci utratit více, pokud je jim úhrada kartou umožněna, což motivuje podniky k pořízení terminálů.

ČESKO A BEZHOTOVOSTNÍ PLATBY

Zdroj: VISA Foto VISA / šk

Počet obyvatel (věk 15+) s bankovním účtem **83,2 %**

Přes **90 %** Čechů používá v obchodech platební kartu

Obvykle je celková doba bezkontaktní transakce **kratší než 6 sekund**

Během loňského roku se počet terminálů v Česku navýšil o **více než 15 tisíc**

Projekt Česko platí kartou

vznikl v březnu 2020 pod záštitou ministerstva průmyslu a obchodu a ve spolupráci s Asociací malých a středních podniků a živnostníků ČR a dalších soukromých subjektů. Zaměřuje se na podporu bezhotovostních plateb a zlepšení platební kultury v České republice prostřednictvím edukace, osvěty a podpory elektronických platebních metod. Cílem je, aby bezhotovostní platby byly všeobecně dostupné a přístup k těmto platbám byl na stejné úrovni jako přístup k platbám v hotovosti. Projekt mimo jiné umožňuje bezplatné šestiměsíční zapůjčení terminálu pro malé a střední podniky do měsíčního obrátu 50 000 korun, čímž přináší benefity obchodníkům i zákazníkům.

Průměrná roční útrata na kartu 95 180 Kč

Částečnou zásluhu na digitalizaci plateb v těchto podnicích má projekt **Česko platí kartou**, díky němuž se za tři roky fungování podařilo nainstalovat více než 25 tisíc platebních bran a terminálů.

V současnosti je tedy díky tomuto projektu aktivních 5 procent všech platebních terminálů v České republice. Tato spolupráce stává s soukromého sektoru firmám s měsíčním obratem do 50 tisíc korun nabízí terminál na 6 měsíců zcela zdarma. Podle dat si ob-

chodníci, kteří přijímají karty, vydělají v průměru o 8 procent víc, než pokud přijímají jen hotovost. A to je pro většinu SMB dostatečná motivace.

Výdělek ale není jediným hnacím motorem, který tyto podniky vede k pořízení terminálu. Firmám bezhotovostní způsob úhrady zjednodušuje každodenní provoz, rozšiřuje provozní možnosti a zvyšuje bezpečnost, díky které může prodejce ochránit sebe, své zaměstnance i zákazníky. Zbavu-

je se také rizika ztráty peněz, at už krádeží, pochybením prodejních asistentů při vratkách, nebo přijetím falešných bankovek.

Rychlost transakce je klíčová

Získaná data z průzkumu ukazují, že 74 procentům SMB digitální platby pomáhají fungovat efektivněji. To lze vidět i na rychlosti transakce, která je pro drobné podniky často zcela klíčová. Peníze se na účet obchodníka připsou při bezhotovostní platbě do konce ná-

sledujícího pracovního dne, což umožňuje jejich okamžitý přesun na potřebné výdaje či investice. Efektivita se projevuje také v mobilitě, terminál totiž už dávno nemusí být jen u pokladny. Lze se s ním pohybovat po prodejně, lze jej také vzít například na stánkový prodej nebo veletrhy, které často drobnější obchodníci se svým zbožím navštěvují. Zároveň i doba celé transakce se v průměru pohybuje okolo 6 vteřin, což mimo jiné minimalizuje tvorbu front.

Velkou výhodou pro menší obchodníky může být zároveň služba **Tap to Phone**, která umožňuje z jakéhokoliv místa bezpečně přijímat bezkontaktní platby prostřednictvím chytrých telefonů, není tedy potřeba pořizovat terminál. Díky této službě mohou digitální platby snadno přijímat i opravdu malé obchody či provozovny služeb, ať už se jedná o kadeřnictví, nebo třeba instalatéry či řemeslníky, kteří navštěvují své zákazníky. Takových podniků přitom není málo – dle statistiky za loňský rok dominovaly na EU trhu mikropodniky, které zaměstnávají méně než devět osob.

Obliba bezhotovostní platby roste u zákazníků hlavně díky pohodlnosti, kdy si čím dál více lidí oblíbilo platbu pomocí nositelné elektroniky, jako jsou mobilní telefony či chytré hodinky. Často lidem k platbě za oběd při spěchání z polední pauzy stačí přiložit hodinky k terminálu. Není náhodou, že oblast gastronomie je sektorem, v němž je díky iniciativě **Česko platí kartou** v aktivním provozu 13 procent všech terminálů. Tuto oblast následuje zábavní průmysl a sektor zdravotnictví.

Díky zvýšenému komfortu a spolehlivosti digitálních plateb se do obchodů či služeb poskytujících bezhotovostní transakce lidé vrací 2x až 3x častěji než do podniků, které platby kartou nepřijímají, což jednoznačně ukazuje zdárnou budoucnost digitalizace plateb.

„Češi vedou v platbách mobily i hodinkami“

V oblasti digitálních plateb nezůstává Česko pozadu.

Počet karet stejně jako množství platebních terminálů **rok od roku stoupá**. Oblíbě se těší platby hodinkami nebo mobilními telefony.

Pohodlí zákazníků se snaží vyjít vstříc firmy napříč republikou, bezhotovostní platby jsou efektivní také pro malé a střední podniky. Jak je na tom Česko a jaké výhody tento způsob plateb přináší drobnějším firmám, prozradil **Petr Polák, ředitel společnosti Visa pro Českou republiku**.

Kolik karet se v České republice vydává?

Ke konci roku 2022 bylo v České republice vydáno čtrnáct milionů karet, jednoduší počty to vychází na 1,4 karty na obyvatele. V Česku tedy koluje více karet, než je samotný počet obyvatel. Důležité je říct, že toto číslo navíc neustále roste.

Čím to, že jsou digitální platby v poslední době tak oblíbené?

Z pohledu zákazníka jde asi hlavně o pohodlnost, zvláště pokud mluvíme o možnosti mít kartu v telefonu či chytrých hodinkách, tedy zařízeních, která má člověk vždy po ruce. Podle našich průzkumů se téměř čtvrtý procent transakcí děje právě pomocí těchto zařízení, což je opravdu vysoké číslo. V tomto směru mluvíme o tzv. virtualizaci, kdy z plastové karty uděláme zástupný obraz do mobilu či hodinek. To znamená, že dojde k jakémusi naklonování karty, která je pak pevně svázána s daným zařízením. Je to i velmi kvalitní bezpečnostní prvek.

Čím to je, že zrovna Češi využívají tento způsob placení?

Češi jsou národem cyklistů, turistů a běžců, takže se nabízí, že hodinky, které měří výkon, zároveň využívají k placení

Co se týče placení mobilním telefonem nebo chytrými hodinkami, Češi skutečně vládnu Evropě, je to u nás extrémně populární. Možná si to lze odvodit tak, že Češi jsou národem cyklistů, turistů a běžců, takže se nabízí, že hodinky, které měří výkon, zároveň využívají k placení. Navíc Češi

s nadšením přijímají vše, co jim zpříjemní a zjednoduší život, a dokonce i to, co přidá na bezpečnost, a to nám právě placení mobilním či hodinkami umožňují.

Dovedu si představit, že se terminály vyplatí velkým firmám. Co ale menší obchodníci, netráťte na tom, jak se dost často spekuluje?

Data ukazují, že je tomu přesně naopak. Průměrný poplatek, který je s akceptováním karty spojený, tvoří kolem jednoho procenta z transakce. V porovnání s částí Evropy, která má v používání karet větší zkušenosti než Česká republika, se jedná o dobrou cenu. Když se na to podíváme v číslech, debetní karty tvořily v loňském roce 92,6 % všech bezhotovostních plateb. Zároveň se potvrdilo, že tržby obchodníků, kteří přijímají karty, jsou zhruba o desetinu vyšší. A to nemluvíme o případech, kdy obchodník ztratí zákazníka úplně kvůli tomu, že karty nepřijímá. Často se stává, že si člověk jednoduše zboží nekoupí a z obchodu odchází. Všechny tyto aspekty se promítají do rozhodnutí, zda jít jako malý obchodník populární cestou bezhotovostních plateb. Společnost Visa dlouhodobě digitalizaci u těchto drobnějších subjektů podporuje.

Jakým způsobem? Jsme například partnerem projektu **Česko platí kartou**, který umožňuje bezplatné zapůjčení terminálu na 6 měsíců. Během 3 let jsme navíc globálně podpořili 53,8 milionu malých a středních firem a v zahraničí jsme zahájili třeba spolupráci s IFundWomen, který zajišťuje financování a vzdělávání pro malé podniky vlastněné ženami prostřednictvím grantového programu Visa She's Next. V České republice jsme navázali partnerství s organizací Ženský Byznys na podporu žen podnikatelek prostřednictvím webinářů a networkingových eventů.

Finance v bezpečí díky digitálním platbám

Mluvíme-li o bezhotovostních platbách, často se zmiňuje jejich **nesporná a důležitá výhoda: bezpečnost**. Ve chvíli, kdy obchodník přijímá platby kartou, snižuje riziko ztráty hotovosti a čas strávený jejím zpracováním.

Za bezpečnost transakce zodpovídají karetní společnosti. Společnost Visa například zpracovává v průměru 500 milionů transakcí denně a udržuje míru podvodů pod 0,1 %. Důležitou část zastává umělá inteligence, která hraje v kybernetické bezpečnosti klíčovou roli. Podle dat společnost Visa v posledních pěti letech investovala 500 milionů dolarů do vývoje umělé inteligence a datové infrastruktury, a vybudovala tak špičkovou umělou inteligenci, strojové učení a nové schopnosti hlubokého učení.

„Máme více než 800 specialistů na kybernetickou bezpečnost na plný úvazek s odbornými znalostmi v oblasti forenzního vyšetřování, analýzy dat a technologií. S využitím pokročilých analýz dat jsme schopni analyzovat petabyty informací, což nám umožňuje identifikovat podezřelé vzorce a ochránit síť před hrozbami,“ popisuje Petr Polák, ředitel společnosti Visa pro ČR.

Bezkontaktní platby, online nákupy a bezpečné tokeny

Důležitou součástí celosvětového úspěchu bezhotovostní technologie jsou rychlé bezkontaktní transakce, které zaznamenaly úspěch hlavně v době pandemie koronaviru. Tyto platby jsou chráněny šifrováním, a zákazníkovi finance jsou tak v bezpečí. Obava náhodných transakcí tak mizí i díky potřebné minimální vzdálenosti mezi terminálem a kartou, bez které se platba neuskuteční. Aby mohla být platba provedena, prodejce musí celý proces zahájit

Výhody bezhotovostních plateb

- **Více než polovina Čechů** platí v obchodech pouze kartou.
- Platby kartou zvyšují obchodníkům obrát.
- **Zákazníci utratí více** a nemusí řešit, zda mají u sebe dostatečný obnos v hotovosti.
- Obchodník v zákazníkovi vzbuzuje **větší důvěryhodnost**.
- Karetní transakce šetří čas.
- Eliminují rizika podvodů a ztráty peněz a jsou bezpečnější.
- **Snadnější správa** příchozích a odchozích transakcí.

v terminálu, který je až do chvíle placení neaktivní. Zároveň je také riziko zneužití platebních údajů minimální, číslo karty se totiž nepřenáší. Do platebního terminálu se dostane pouze její otisk, tedy „token“.

Tokenizace označuje proces nahrazení tradičního čísla platební karty unikátním tokenem u online a mobilních transakcí. Tokeny mohou být omezeny na transakce pomocí konkrétního mobilního zařízení, na konkrétní obchodníky nebo typy transakcí. Tokenizace se odehrává na pozadí a spotřebitel o ní ani neví. Tokeny mu ale pomáhají zjednodušit nákupy účtu opětovně zadávat číslo účtu při nakupování přes chytrý telefon, tablet nebo počítač.

„Společnost Visa se podílela na vývoji mezinárodního standardu, který zajišťuje celosvětově konzistentní přístup k platebním tokenům. Prvky standardu zahrnují vytváření tokenů a odstraňování tokenizace, nová datová pole v autorizaci, zúčtování a úhrady a služby identifikace a ověřování tokenů,“ dodává Polák. Tokeny mají ale i další výhodu: předcházejí podvodům při transakcích, protože z platebního procesu odstraňují

citlivé údaje o účtu. Obchodníci a poskytovatelé elektronických plateb mohou díky tomu ukládat pouze tokeny, což dále zvyšuje zabezpečení plateb.

Online peněženka Click to Pay

Populární jsou také již zmíněné mobilní či hodinkové platby, u nichž je bezpečnost na stejné nadstandardní úrovni. Při platbě s mobilní peněženkou společnosti Google nemá obchodník číslo karty k dispozici, využívá se pouze číslo virtuální karty. Po zaplacení se na displeji telefonu zobrazí potvrzení o transakci včetně názvu obchodníka, který majitele utvrdí, že peníze odešly tam, kam měly. Stejně tak ani peněženka společnosti Apple neuchovává číslo karty ani v zařízení, ani na svých serverech. Je tedy znemožněno poskytnout citlivé údaje obchodníkům. Transakce placené mobilem nelze nijak spojit s danou osobou, takže je nakupování naprosto diskrétní, a proto se těší velké oblibě a čísla naznačují, že tato obliba bude dále stoupat.

Loni navíc Visa v Česku spolu s dalšími partnery spustila Click to Pay online peněženku, která spotřebitelům umožňuje platit kartou bez nutnosti zadávat 16místné číslo karty, a významně se tak snižuje počet kroků nutných pro dokončení objednávky. Tato služba funguje na jakémkoliv počítači, mobilu či iPadu, přičemž osobní údaje spotřebitelů jsou bezpečně uloženy tak, aby mohli platit na více místech.

Při online nákupech si dávejte pozor na internetové stránky, které provozují neověřené obchodníky. Není-li možné zboží zakoupit u ověřeného prodejce, existuje efektivní bezpečné řešení v podobě jednorázové virtuální karty. Lze ji vygenerovat během chvíle a je k dispozici pouze pro jednu transakci – uživatelské informace jsou v naprostém bezpečí. Takových karet je možné vygenerovat neomezené množství, díky čemuž má uživatel kontrolu nad svými výdaji.

Petr Polák

- **Country manažer Visa pro ČR**
- Přes deset let pracuje ve společnosti Visa
- Vystudoval Jihočeskou univerzitu v Českých Budějovicích
- **Má mnoholeté zkušenosti** v oblasti financí, včetně práce pro Komerční banku
- Dlouhodobě se zabývá **tématem digitálních plateb**